

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 29. Zettortdeenâ 18tâ Juhli 1840.

Behdas webd brihscham us laimi.

Preefsch pahri neddelahm bij kafsâs kahdam turrigam fainneekam; kas ohtrâ laulibâ eede-wahs. Tur daschi gohdigi weefi bij salaffija-schees, kurru leelaka dalka bija fahstibas beedri. Ak, zil sawadi të nu wiss israhbijahs. Esnu daschâs kafsâs bijis, bet nekur wehl tik freetnu buhschanu biju atraddis, kâ të; jo wissur zit-tur, kur brandwihns bija papillam, tur arri ne truhke schuhpi, kas peedsehruschî blaustijahs, kleebs, trumpeja un leelidamees daujsja galdu kâ klandseja ween. Scheiten tâ ne bija un kant gan brandwihnu us galdu ne attradde — jo pas namma-tehws irr fahstibas beedris — tomehr ne truhke zittahs malzinsch, ar ko firdi eepreezinahst un tadehl arri wiss weefi turrejahs glihschi un farummajahs gohdigi zits ar zittu. Wezzi laudis pahri sawabin pawadditahm deenahm runnadami peeminneja kâ gruhti klahjees winneem, kad wehl dsimtbuhschana walbija un slawedami tur preeti schohs jaunus laikus, jaunakus pamahzija, to augstu brihwibas dahwanu gudri zeenihst un leetâ list, to fewim par labbu walkodami. Tâ nu pagahje weena stundina pehz ohtras un patlabban jaw taissjahs weefi no kambara iseeet danzohamâ istabâ, palahkoht, kâ jaunekli is-lustejahs, kad kahds zeenijams wezz-tehws kaktinâ pee fainneeka gultas sehdedams, eefahze runnahst tâ: „Paklausajtees jel, kaimini mihslee, lai jel es arri isstahstu, kâ man sawâ laikâ klah-jees un të warreseet mahzitees, ka Deews brih-nischli wadda tohs, kurri ar wissu firdi tam pakaujahs.“ Wissi atkal no jauna apsehdbahs un wezzitis nehmahs stahstihst tâ: „Juhw wissi, warr buht sinnafeet mannu dsimteni kur wehl taggad dsihwoju; sinnafeet arri, ka Deews manni swehtijis ar labbu pahrtischanu un man lizzis dsihwoht tahdâ jaukâ weetinâ, kahdu retti

kur atraddihs. Pirmak tomehr të tahda jauka weeta ne bija wiss — un kad juh sinnatut skai-dri, kâ wiss tas notizzees, tad të gallu no galla juns isteifschu. — Kad biju puhtis no 24 gad-deem, tad tehws manniin nowehleja no saweem laufeem gabbalu semmes, lai ustaisohs fewim mahjas un kahdu tihrumu — wezzakam deklam sawas mahjas atwehledams. Gruhti gan bij eefahst, jo tehws ne ko ne spehje palihdseht un fewas puhrs arri wairak ne bija kâ 5 dahleri ween. Bet schi man tâ patikke ka par wissu ne behdaju winnu apneidams, eetaissjohs sawâ dsihwê un dsihwojam tâ preezigi, kâ paschâ pa-radihsê. Bet drihs noteek, us ko ne dohmaht ne dohma. Muhsu preeks ne palikke ilgi. — Ap Mikkelseem pehrkons eepsehre mannâ schkuh-ni, kad patlabban ar sawu Greetinu ais pla-was tanni tihrumâ kartuppelus rakkam un ka-mehr paschi pahrtfrehjam mahjâ, wiss bija pa-gallam un ne dabhujam tik dauds paglahst, kâ melns ais nagga! Man par wissam wairak bij sehchl par teem lohpinneem, kas lihds sadegge, prohti, 2 aitas, pahris brangu gohwu un 3 nobarrotas zuhkas! Juhw warrat dohmaht rad-dini, kahda manna firds bija. Bet wisswairak manna fewina, ta ne warreja ne mas wal-ditees. Ak mihsais wihria! tâ kleebs, kur nu mehswiss palikim! mahja un lohpin, wiss pagal-lam! Gan puhlejohs to eepreezinadams, bet wissi manni wahrdi mas ko paspehje pee winnas, kamehr muhsu nelaisis mahzitajs R., Deews lai meelo wiinna dwehseli, kamehr tas atnahze un muhs nehmahs preezinahst ar Deewa wahr-deem. Dohdatees meerâ, winsch fazzija, Deews juh warr sehchloht un sehchlohs juh teescham. Scho paschu nelaimi winsch juns arri laikam ar gudru sinnu nolizzis. Juns lihds schim pa dauds labbas deenas bija, tâ ka juh gan drihs

to mihtu tehwa, kas jums tahs bij bewis aismirfat. Ja jums jo prohjam ta buhtu bijis, tad gan —! Tapehz winsch tas tehws par jums schehligs buhdams likke jums sawu rihtsti just, ka juhs atkal winnu mekletut un ne paliktu deenas atschkirti no debbesu walstibas. Te klahnt winsch mums til dauds jaukas lihdsibas istahstija, ka winna tehvam un tehwa tehvam jo grehtaki klahjees, bet pehzak Deews tohs atkal baggati swehtijis u. t. j. p. Winna mihtligi un spehziggi wahrdi muhs ta eedrohschinaja, ka meerigi tanni wakkara apgullamees. Pa to paschu johni un par jo leelaku frustu mums, nomirre mans tohti mihtlohts tehws. Winnam bija gifte lohzeffos, kas zaur tahm behdahm ko muhs nelaiime tam padarrija, bija zehlupees kahjas un winnu nospeede. Nu mannim schinni pasaulē ne kahds zits atspaidis wairs bij ka ween tas mihtlais Deews. To paschu nu mahzijohs ihsteni atsiht un peeluhgt, un bija ar manni ta, ka bihbela stahw rakstihis: „Kungs! eefsch behdahm tee tewi mekle, kad tu tohs pahmahzi, tad tee gauschi luhds.“ (Es. 26, 16.) Wezzakais brahlis usnehme tehwa mahjas waldiht un ja es fazzitu, ka winsch par manni ne ko ne rehkinaja, tad grehtu pelnitu. Winsch zil reises us manni fazzija: „Mihtlais brahl! ne nobehdajees til dauds. Mahz un paleez pee mannis til ilgi ka tew tihk un paehdees no manna galda, kamehr Deews tew atkal palihdsch.“ Gan labba firde kas pateizibu peln; bet schehlastibas maise, mihtla tantini! irr negahrds kummos. Labbak strahdaju kamehr muggura pahrluhst, ne ka schehlastibas maissi ehdu. Manna seewina fazzija to paschu: „Mihtlais wihria, ja tu manni turri mihtu, tad gahda jel ka atkal teekam paschi us sawu rohku! Es gribbu strahdaht, kaut rohkas plihst ne ka brahlm par nastu dsihwoht.“ — Lihkop! es teizu, raudsifim ar Deewa paligu us preekschu dohtees. Bet nu bij labs padohms dahrga leeta, ar tuksehu rohku ne ka eefahkt. Pahrdohmaju schā un ta, bet ne warreju us ne kahdu wihsti tikt gudris. Pehdigi tohs pahri semmes gabbalinus ko tehws

mannim bij eewehlejis, padewu kahdeem turri-geem fainneekem us pahri gaddeem nohinā un ta kahdu teefinu naudas dabuju; ar to nu pa seemu ka ne ka puhledamees laimigi sagahdaju fewim istabu un stalliti. Tas bija ta! bet kur nu maissi nemt? Isdohmajohs atkal gan schā gan ta. Gahju un usnehmu turri-geem fainneekem dahrsus apstrahdaht, ar to sinnu, ka Iota dalka augtu man palikke. Ak tu Deewin! zil fuhri te muhsu fauleem bij jastaipahs un tomehr ar to, ko ruddeni fanehmam, ne warrejam par seemu pahrtikt, jo kartupeli, kahli, rutki un kahposti bes maises pee firde ne eet. Baijadseja seema atkal zittadi puhletees; patš gahju algadschōs un seewa nehme wehrpjamu un abdehli mahjas. Dasch warretu dohmaht, ka us tahdu wihsti jaw buhsim baggati paliktschi, bet kas dohs! til ko warrejam zauri wiltees; jo kas tad tannis laikōs darbu ta aismakfaja ka taggad! Tomehr pee wiffas schahs grehtibas mehš bijam preezigi un kad mahjas pahrnahkuscham mihtla Greetina man kartupehus woi firnus zehle preekschā, tad dohmaju ka wiffa pasauile man peederr un mannim schi barriba ta smekeja ka dascham baggatam firwis un zeppefschi. Paehduschu kahdu dseefsinu nobseebajam un us sawahm ziffahm pakrittuschu, gullejam faldaki ne ka zits mihtstōs spilwendōs. Ta pagahje atkal ohtra waffara un paschā meeschu plaujama laikā Deews mihtu Greetinau apdahwinaja ar jaunū dehlinu. Te bij jaunās firde-fahpes; jo to reis, Deews peedohd grehtu! wehlejohs ka ta ne buhtu notizzees. Dohmajur: pascheem grehta pahrtikschana, ko tad wehl ar tahdu masinu darriht! un nu wehl wairak truhkums bij zaur to ka seewina ne ko ne warreja pelniht un ir man pascham daschas stundas bij jakawe winnu apfohpjoht. Bet kad es to masinu ar engeta waidsinu usluhkoju, tad man prahta schahwahs tee dseefmas wahrbi: „Kam ta rohka putnus barroht, puffes gehrt, stahw atwehrta, tas, ja winna walstiba peederru, pareisi darroht, man jaw arr gan peemettihs, ko winsch labbu atraddihs.“ Te man zerriba atplauke, kas ar ne peewihle; jo brahlta seewa

mufsu behdas sinnadama, ikbeenas tik daubs ehdeena peeneffa kà waijadseja. — Bet nu man weena leeta jastahsta, fo sawâ mufschâ ne aismirfischu. Rahdâ rihtâ kad Deewu bijam peeluhgufchi un es patlabban taiffijohs pee darba isheet, eeraudsiju ka leeli apkrauti ratti no leelzella nogreesahs un us mufsu buhdu laide. Kas tas buhs? dohmaju, laifam tee lautini apmalbijuschees. Tik fo pee wahrteem abraufufchi, tee praffija: woi tē dsihwojoht Kalnia Wiltums, kas pehrnâ gaddâ nodedsis? Es atbildeju: kà tad, es jaw patš tas esmu! Nu tad winni fazzija, ja tã irr, tad laideet muhs eekschâ. Un tikfo wahrtus atwehru, tē ta seewa manni apkampe un raudadama fazzija: „Ik Wiltum! mihlais Wiltum! woi tu manni wehl pasihsti?“ tad pakritte us benki un raudaja wehl wairak. Tad atkal fazzija: „Woi tu ne pasihsti to Anni kas tewi masu aukleja?“ Nu atminnejohs gan, ka zittu reis mannam tehwan bij kahda audsefne, Anne wahrdâ, kas manni masu wehl kohpe. „Tu mihlais Deews!“ winna brehze, „tawu scheligu tehwu es mufscham ne aismirfischu; tahdu tehwu daubs ne atraddihs pasaulē, kahds winsch bija! Es tikfai 6 gaddus biju wezza, kad manni wezzaki nomirre. Deweens par manni wairs gabdaja nei apschelohjohs, tad taws scheligis tehws manni peenehme, turreja kà sawu paschu behrnu un waddija us Deewa zelleem, tã, ka taggad dsihwojoht tohs auglus esinu panahfufe: dabbuju labbu wihru un mums irr Deewa swehtiba wiffas weetās.“ — Patlabban winnas wihrs arri eenahze un flaweja sawu seewu, fazzibams: „ta irr seewa man, kahdu lehti ne atraddihs; jo winna man tã fakfoht kappeifu darra rubla wehrtu.“ Un ta seewa rummaja wehl: „Jaw fenn arween gribbeju juhfu tehwu apmekleht un winnam pateiktēs par wiffu labbu fo man darrija, bet ne kad ne isdewahs. Scho rudden nu no teefas us to fataifijohs, bet dabbuju dsurdeht, ka winsch nomirris un ka jums kahda nelaine notikkufe. Ik, kà es par to no-skummohs! bet nu arr ne kawejamees pee jums abraukt! Effam no tahm dahwanahm fo mihlais Deews mums swehtijis, kahdu masumu

jums atweddufchi. Sanemneet to, fo dohdam no labbas firds.“ To teikufe, ta muhs nehme pee rohkas un fazzija: „Nahzeet palihdseet mums iskraut.“ Ik tu Deewin tanni wesumâ bij wifs kas mums lohti waijadseja; ehdamas leetas: sweests, milti, gatta, putraimi, meddus u. t. j. pr.; no drahnahm: audeklis, dsijas un wadmala; no lohpeem un putneem: sohsis, wistas, un barrota zuhka. Mehš tē ne sinnam fo darriht no leela preeka! — Bet kad arscheem labbeem lautineem brohkasta sehdejam, tad atkal kas klaudsinaja pee wahrtim; mufsu weesi pasinehjahs, itt kà jaw sinnadami, kas tē buhschoht un es durwis atwehris, eeraudsiju diwi zilwekus, kas bij atweddufchi diwi gohwis, trihs aitas un diwi kafas. Kur juhš tohs gribbeet west? praffiju. Manni weesi atbildeja: „Tee peederr jums, ne behdajatees. Mehš jaw sinnam, kahda stundina mums kahdu reis useet. Mums arr irr behrni, ja mehš scho-deen jeh riht mirstam, tad atkal winni atraddihs labbu firdi pee jums.“ — Tã rummaja schee labbi zilweki, palikke to deenu un nakti pee mums un rihtâ no mufsu paldeews pawadditi, brauze prohjam. Winni dsihwoja zittâ walfit, 6 juhdes no mums.“

(Surymaf belgums.)

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Beiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis 20. 20. 20., tohp no Snehpeles pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taifnas parradu praffifchanas buhtu pee ta Snehpeles fainneeka Widduklu Behrtula, kas parradu dehl no sawahm mahjahm islikts, usaizinati, atraugust f. g., kas par to weenigu un isflehgschanas terminu nolikts, pee schihs pagasta teefas peeteiktēs un teefas spreedumu sagaidiht. Snehpeles pagasta teefa, 21mã Juhni 1840.

† † † Jehkab Beeriz, pagasta wezzakals.
(Nr. 22.) W. Kerne, pagasta teefas fribweris.

Kam kahdas parradu praffifchanas buhtu pee ta fainneeka Sillaischu Judrika Rohse, pahr kurra mantu parradu dehl konkurse spreesta, tohp usaizinati, lihds totu August f. g. pee saudeschanas sawas

teefas, pee schihs pagasta teefas peeteiktees. Jaun-
 Auzes pagasta teefa, 28tâ Juhni 1840. 3

† † † Bertulait Jahn Schulz, pag. wezz,
 (Nr. 19.) U. G. Hammer, pagasta teefas krihweris.

Zitta's fludbinaschana's.

Tai 30tâ Juhli 1840 un tannis beenâs pehz tam
 tiks appalkschrafsiita Luffkumës wirspilsklunga=teefas
 Sekretehra klahrbuhfchanâ ta atstahta manta ta lihds
 schinniga Strutteles kunga Franz Alexander Ernst
 von Pfeiliger = Frank, prohti: istabas = leetas, kâ
 galbi, krehfli zc. zc., karrites, ratti, firgu=leetas,
 fudraba = leetas, wescha, gultu = drabnas, mahju-
 kufnas = un mahju buhschanâ derrigas leetas, schau-
 jami rihfi, grahmatas un lab's krahjums Bau-
 manna eljes=bilbes u. t. j. pr., leelas Strutteles
 muifschas fehtâ prett skaitamu naudu tiks pahrdohtha. 2

Heinr. Eduard Baechmann,

Luffkumës wirspilsklunga=teefas Sekretehrs.

Par Jahneem irr us ta zetta no Salbes us Sauru
 weens tam Baronam Friedrich von der Osten=Sacken
 Wormë peederrig's englischu fehfschu suns (englische
 Dogge) pasuddis; talabb ikkatis, kas pah'r scho
 sunni siannu warr doht, jeb paschu sunni Wormë jeb
 Potkaise nodohd, ar leelu preeku peenahkamy patei-
 zibas naudu dabbohn. — Sun's irr wiszaur balte,
 tiffai us weenas auf's winnam mas's bruhns blekhtis,
 auf's un aste ihfi nogreestas un wahrds winnam
 Blawe. 3

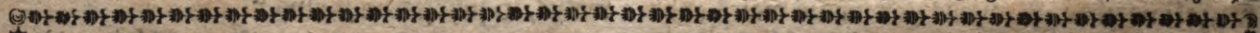
Zaur scho teel sinnamu darrihts, ka tee firgi, kas
 lihds schim Wadaksë tai zettortdeenâ pehz Waffaras
 swehtkeem un tai 3schâ Juhli tikke turrefi, us to
 pirmdëenu Franziskus=neddelâ un us to 20to We-
 bruar pahrzelti. Kad firgi us festdeenu woi swehdeenu
 kristu, tad winnus tai deenâ pehz tam turrehs. 3

Wadakses muifschas=walbischana.

Sinna pah'r jaunu grahmatu.

Jaw pehrnâ gabbâ muhsu awisës par tam siannu
 laidam, ka Widsemmes mahzitajs J. L. E. Punschel
 sewim to warren grubtu darbu irr usachmees mel-
 diju grahmatu sarakstih't, kurrâ wiffas tahs meldijas
 atrohnamas, kas tikween eeksch tahm dseefsmu grahmatu
 tahm atrohnamas, ko pa Kursemmi, Widsemmi un
 Jiggawu semmi walka. — Schai grahmatinai irr
 Wahzu= un Latweeschu dseefsmu=rahditajs klah't, un tai
 Latweeschu dseefsmu rahditajâ 220 sawadas dseefsmu=
 meldijas sawilktas, Wahzu dseefsmu rahditajâ 350
 sawadas meldijas. Schai grahmatinai pawiffam 146
 pufslappas; us labba papihra drikketa ta maksa ne-
 eeseeta 50 kap. sudr., — stiprâ wahlâ eeseeta 60
 kap. sudr. Tiklabb scho meldiju grahmatu, kâ ar
 to no schi pascha mahzitaja ehrgelneekëem sarakstihu
 leelu meldijas grahmatu, (Choralbuch) kas 250 kap.
 sudr. bes wahka maksa, warr dabbuht pirkt Zel-
 gawâ pee 3

W. Pantenius, Zelg. Latw. rihta mahzitaja.

Naudas, labbibas un prezzu firgus us plazzi. Rihgâ, tanni 8tâ Juhli 1840.

	Sudraba naudâ.		Sudraba naudâ.		
	Rb.	Kp.	Rb. Kp.		
I jauns dahlderis gelbeja	1	33	I pohds kannepu tappe maksahts ar	—	90
I puhrs rudsu tappe maksahts ar	1	50	I — — — — — linnu labbasas surtes	—	2
I — — — — — kweeschu — — —	3	—	I — — — — — fliktakas surtes	—	1
I — — — — — meeschu — — —	1	15	I — — — — — tabaka — — —	—	65
I — — — — — meeschu = putrainu — — —	1	60	I — — — — — dselses — — —	—	75
I — — — — — ausu — — —	—	90	I — — — — — sweesta — — —	2	25
I — — — — — kweeschu = miltu — — —	3	50	I muzzâ filku, preechu muzzâ — — —	5	—
I — — — — — bihdeletu rudsu = miltu — — —	2	—	I — — — — — wihtschnu muzzâ — — —	5	50
I — — — — — rupju rudsu = miltu — — —	1	50	I — — — — — farkanas fahls — — —	7	—
I — — — — — firnu — — —	1	60	I — — — — — rupjas leddainas fahls — — —	6	—
I — — — — — linnu = sehklas — — —	2	50	I — — — — — rupjas baltas fahls — — —	4	50
I — — — — — kannepu = sehklas — — —	1	50	I — — — — — smalkas fahls — — —	4	30
I — — — — — kimmenu — — —	5	—			

W r i h w d r i k k e h t .

No juhrmallas gubernementu augstas walbischanas puffes; Walbischanas=rahts U. Beitler.
 No. 232.